

Draslík

Přívod draslíku je zjišťován od roku 1996. Podrobné informace o monitoringu jsou uvedeny v publikacích Státního zdravotního ústavu v Praze, popisujících dietární expozici člověka v ČR (Ruprich aj., 1997 – 2008).

Analytické údaje :

V období 2008/2009 bylo analyzováno 220 reprezentativních kompozitních vzorků, které představovaly 205 druhů potravin v podobě 3696 individuálních vzorků. Meze stanovitelnosti analytických metod se pohybovaly, v závislosti na povaze matrice a metody, v rozmezí :

Látka	Minimální LoQ	Maximální LoQ	Jednotka
draslík	2	40	mg/kg

Charakter analytu : draslík = celkový draslík, CAS 7440-09-7.

Charakterizace nebezpečí :

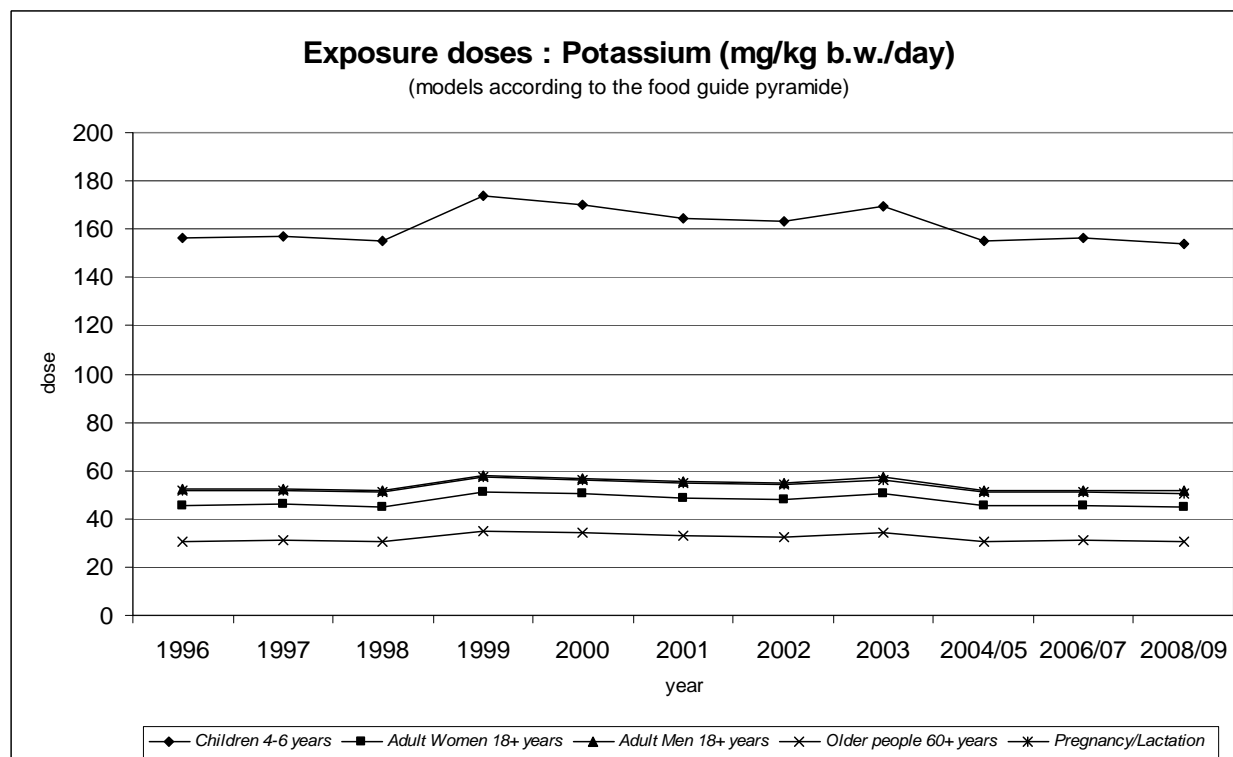
Existuje velmi málo oficiálních údajů, které by popisovaly doporučené denní dávky a "toxická množství" draslíku. Pro hodnocení jsme zvolili doporučené hodnoty SCF EC (1993): PRI (Population Reference Intake = RDA) na úrovni 3100 mg / osobu 60 kg a den, LTI (Lowest Threshold Intake) na úrovni 1600 mg / osobu 60 kg a den.

Hodnocení expozice :

Expoziční dávka draslíku zjištěná pro populaci v ČR dosáhla průměrné hodnoty 36.8 mg / kg t.hm. / den, což odpovídá 2355 mg / osobu / den. Tento přívod pokryje asi 77 % doporučené dávky.

Trend expozičních dávek :

Srovnání expozičních dávek draslíku bylo provedeno pomocí modelu doporučených dávek potravin. Expoziční dávka ve sledovaném období kolísá jen mírně.

Významné expoziční zdroje :

Mezi významné expoziční zdroje z hlediska absolutní expozice patřily především brambory a káva, mléko, běžné pečivo, pivo, vepřové a kuřecí maso. Nejvyšší obsah draslíku byl zaznamenán u koření, kaka, sóji a sójových výrobků, luštěnin, výrobků z brambor a rozinek.

Charakterizace rizika a závěry pro řízení zdravotních rizik :

Potřeba draslíku pro populaci nebyla asi zcela kryta. Molární poměr přívodu sodíku : draslíku byl přibližně 2 : 1. Takový poměr svědčí o "industrializaci výživy", tj. o vysokém podílu zpracovaných potravin s přidavkem látek obsahujících sodík. V nezpracovaných potravinách je totiž draslík obsažen v daleko větším množství než sodík! Podklady pro hodnocení zdravotního rizika tohoto stavu zatím nemáme. Lze se ovšem domnívat, že příznivý vliv tento stav mít nebude, je-li v protikladu k přirozeným poměrům, na které byl člověk po dlouhou dobu adaptován.

Výběr 10 nejvyšších analytických záchytů v období 2008/2009 po přepočtu na hodnotu „jak nakoupeno“ :
n = 220 (214 pozitivních)

Region	Rok	C	C(sd)	Jednotka	Název
R	2008	19110	210,0	mg/kg	KORENI
R	2009	18296	65,0	mg/kg	KAKAO
R	2009	18124	41,9	mg/kg	SOJA A SOJOVE VYROBKY
R	2008	10904	43,4	mg/kg	LUPINKY BRAMBOROVE
R	2009	10810	87,4	mg/kg	FAZOLE
R	2009	10287	305,0	mg/kg	ROZINKY
R	2009	9719	15,7	mg/kg	LUPINKY BRAMBOROVE
R	2008	7650	10,3	mg/kg	COCKA
R	2008	7514	29,0	mg/kg	ARASIDY
R	2008	7380	35,1	mg/kg	HRACH